

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

**LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
privind ajustarea prețurilor acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii de
transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

**2.1. Sursa
proiectului
de act
normativ**

Luând în considerare faptul că în contextul crizei mondiale în domeniu, creșterea explozivă, de peste 100%, a prețului pe piețele de energie electrică, gaze naturale și a combustibilului, precum și majorarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată au ca efect direct creșterea prețului serviciilor de transport pe calea ferată,

Având în vedere că aceste creșteri nu au putut fi prevăzute la data la care au fost elaborate și depuse ofertele în cadrul procedurilor de atribuire a acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice, iar o eventuală utilizare a instituții impreviziunii prevăzută de Codul civil ar fi posibilă doar prin intermediul instanțelor de judecată, ceea ce ar presupune o durată mult prea îndelungată, cu consecința imposibilității operatorilor de transport feroviar de a asigura în continuare derularea serviciilor de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice,

Luând în considerare faptul că din cauza conflictului militar care se desfășoară pe teritoriul Ucrainei și blocajului impus la nivel internațional Rusiei a fost necesară reorientarea Uniunii Europene către piețele de produse energetice, precum și interesul național și strategic al Statului Român de asigurare a securității energetice și, în această situație, pentru asigurarea continuității și constanței funcționării complexurilor energetice și implicit a serviciului de transport feroviar de cărbune pentru acestea,

În vederea evitării blocajului în asigurarea transportului feroviar de cărbune la complexurile energetice privind furnizarea agentului termic consumatorului final, este imperios necesară adoptarea prezentei ordonanțe,

Se impune adoptarea de urgență a unor măsuri în vederea creării cadrului legal pentru ajustarea prețului acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice,

Consecința negativă pe care o poate avea neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență este faptul că în condițiile evenimentelor menționate există riscul încetării serviciilor transportului feroviar de cărbune pentru complexurile energetice cu impact direct asupra intereselor economiei naționale și ale populației,

	Situația extraordinară prevăzută la art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, se motivează prin necesitatea luării unor măsuri urgente pentru asigurarea realizării serviciilor de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice în condiții de eficiență și eficacitate și egalitate de tratament, În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.
2.2. Descrierea situației actuale	Sub incidența prezentei ordonanțe de urgență intră acordurile-cadru/contractele sectoriale de servicii, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (1) lit. b) și n) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, care au ca obiect efectuarea transportului feroviar de cărbune pentru complexurile energetice. La această dată, complexurile energetice au încheiate și derulează acorduri-cadru/contracte sectoriale de servicii de transport feroviar de cărbune cu OTF (operator de transport feroviar). Prețurile acestor acorduri-cadru/contracte au fost stabilite anterior declanșării conflictului armat din Ucraina și al crizei mondiale în domeniul piețelor de energie. Având în vedere creșterea explozivă a prețurilor la energia electrică, motorină, costului forței de muncă, etc., operatorii de transport înregistrează pierderi semnificative în derularea acestor acorduri-cadru/contracte, fiind iminentă oprirea/blocarea acestora din cauza dificultăților financiare pe care le întâmpină operatorii de transport. Pentru a preîntâmpina această situație, care ar aduce grave prejudicii atât economiei naționale, cât și intereselor populației, luând în considerare și blocarea livrărilor de gaze de către Rusia, precum și apropierea perioadei de iarnă 2022-2023, se impune adoptarea unor măsuri urgente de reechilibrare a riscului contractual, pentru a permite continuarea executării acordurilor-cadru/contractelor de către operatorii de transport feroviar. Modificările acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (1) lit. b) și n) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, care au ca obiect efectuarea transportului feroviar de cărbune pentru complexurile energetice, sunt asimilate situațiilor prevăzute la art. 238 din Legea nr. 99/2016: „Art. 238. - Contractele sectoriale și acordurile-cadru pot fi modificate, fără organizarea unei noi proceduri de atribuire atunci când sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții: a) modificarea a devenit necesară în urma unor circumstanțe pe care o entitate contractantă care acționează cu diligență nu ar fi putut să le prevadă; b) modificarea nu afectează caracterul general al contractului.” În contextul crizei mondiale în domeniu, creșterea explozivă, de peste 100%, a prețului pe piețele de energie electrică, gaze naturale și a

	combustibilului, precum și majorarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată au ca efect direct creșterea prețului serviciilor de transport pe calea ferată. Aceste creșteri nu au putut fi prevăzute la data la care au fost elaborate și depuse ofertele în cadrul procedurilor de atribuire a acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice. Ca urmare a conflictului militar care se desfășoară pe teritoriul Ucrainei și blocajului impus la nivel internațional Rusiei a fost necesară reorientarea Uniunii Europene către piețele de produse energetice. Prin prezentul proiect de act normativ se urmărește evitarea blocajului în asigurarea transportului feroviar de cărbune la complexurile energetice privind furnizarea agentului termic consumatorului final. Criza mondială în domeniu poate fi asimilată unui eveniment imprevizibil care a generat situațiile de creștere a prețurilor aferente acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii de transport feroviar de cărbune, care nu se încadrează în posibilitatea reală a unei entități contractante responsabile de a le identifica la momentul elaborării și depunerii ofertelor în cadrul procedurilor de atribuire a acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii, printr-o diligență normală sau în propunerile financiare ale ofertanților. Situațiile externe imprevizibile care nu puteau fi prevăzute la momentul elaborării și depunerii ofertelor în cadrul procedurilor de atribuire a acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii se pot încadra în prevederile art. 238 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare și presupun o analiză prealabilă adaptată fiecărui caz în parte. În contextul prezentat anterior, prezenta ordonanță de urgență pune la dispoziția entităților contractante/contractanților o metodă de reechilibrare a acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii, afectate de criza energetică și conflictul militar care se desfășoară pe teritoriul Ucrainei, evenimente care generează creșteri semnificative ale costurilor aferente serviciilor de transport feroviar de cărbune. Majorarea prețului pe piețele de energie electrică, gaze naturale și a combustibilului, precum și majorarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în contextul crizei mondiale în domeniu și al conflictului aflat în imediata apropiere a granițelor României, se circumscriu condițiilor excepționale enunțate mai sus și ar fi afectat în aceeași măsură orice operator economic care ar fi fost declarat câștigător.
2.3. Schimbări preconizate	Prezenta ordonanță de urgență pune la dispoziția entităților contractante/contractanților o formulă de ajustare a prețurilor acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice, afectate de conflictul militar care se desfășoară pe teritoriul Ucrainei și de blocajul impus la nivel internațional Rusiei, coroborat

cu o creștere explozivă, de peste 100%, a prețului pe piețele de energie electrică, gaze naturale și a combustibilului, precum și cu majorarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

Prevederile proiectului de act normativ se aplică acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii în curs de derulare, indiferent de durata de execuție a acestora, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) în cuprinsul acestora nu au fost prevăzute clauze de revizuire cu privire la ajustarea prețului potrivit prevederilor art. 236 din Legea nr. 99/2016 sau în cuprinsul acestora au fost prevăzute clauze de revizuire privind ajustarea prețului, dar aplicarea acestor clauze conduce la o valoare a prețului mai mică decât cea rezultată ca urmare a aplicării formulei de ajustare prevăzută în proiect;

b) au ca obiect servicii de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice.

Ajustarea stabilită conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se aplică exclusiv pentru restul rămas de prestat ulterior intrării în vigoare a proiectului de act normativ, până la finalizarea acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii.

Ajustarea prevăzută se realizează la fiecare solicitare de plată, pe întreaga perioadă de derulare a acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii.

$$P_a = (k_1 \times p_{TUI} + k_2 \times p_{MOT} + k_3 \times p_{ENERG} + k_4 \times p_{PERS} + k_5 \times p_{LOC} + k_6 \times p_{VAG}) \times P_i$$

unde

P_a = prețul actualizat

P_i = prețul inițial

k_1 = variația tarifului de utilizare a infrastructurii, în %

p_{TUI} = ponderea tarifului de utilizare a infrastructurii în prețul inițial

k_2 = variația prețului motorinei, în %

p_{MOT} = ponderea costului motorinei în prețul inițial

k_3 = variația prețului energiei, în %

p_{ENERG} = ponderea costului energiei în prețul inițial

k_4 = variația costului personalului, în %

p_{PERS} = ponderea cheltuielilor cu personalul în prețul inițial

k_5 = variația costului locomotivelor, în %

p_{LOC} = ponderea cheltuielilor cu locomotivele în prețul inițial

k_6 = variația costului vagoanelor, în %

p_{VAG} = ponderea cheltuielilor cu vagoanele în prețul inițial.

Prin prezentul proiect de act normativ se dorește asigurarea securității energetice, cu impact direct asupra intereselor economiei naționale și ale populației, prin:

a) asigurarea posibilității continuării/finalizării acordurilor-cadru/contractelor **sectoriale de servicii** de transport feroviar de cărbune pentru complexurile

	energetice b) asigurarea continuității și constanței funcționării complexurilor energetice
2.4. Alte informații	Proiectul de OUG permite actualizarea (în funcție de evoluția economiei naționale - în plus/in minus) indicatorilor principali care compun formarea prețului de transport. În acest sens, s-au constatat, în intervalul 01.01.2022 – prezent, creșteri semnificative la nivelul elementelor de cost, care se regăsesc în formula de calcul a prețului ajustat prevăzută în proiectul actului normativ, după cum urmează: - creștere de aproximativ 85.44% la producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze (conform statisticilor Institutului Național de Statistică – indicii prețurilor producției industriale); - creștere de aproximativ 45.88% la produsele obținute din prelucrarea țițeiului (combustibil) (conform statisticilor Institutului Național de Statistică – indicii prețurilor producției industriale); - creșterea cheltuielilor cu forța de muncă - efect al creșterii salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată de la 2.300 lei la 2.550, începând cu 01.01.2022 (conform HG 1071/04.10.202); - rata inflației prognozate: 14.8% pentru trimestrul IV al anului curent față de 8.2% pentru trimestrul IV al anului 2021 (conform Proiecții BNR); rata anuală a inflației în intervalul septembrie 2021 - septembrie 2022: 15.88% . În caz contrar, în situația imposibilității actualizării prețurilor acestor contracte, impactul economic negativ s-ar fi răsfrânt atât asupra operatorilor de transport feroviar, complexurilor energetice, cât și asupra întregii economii, afectând inclusiv starea economică a populației. Complexurile energetice au fost înființate ca operatori economici cu capital majoritar de stat, sub imperiul Legii societăților nr.31/1990, prin reorganizările realizate la nivelul fostelor centrale; precizăm că, în prezent, fostele complexuri energetice au fuzionat și a rezultat Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. Fostele complexuri energetice: Complexul Energetic Rovinari, Complexul Energetic Turceni și Complexul Energetic Craiova sunt sucursale în cadrul acestei societăți . Reglementările propuse vizează evitarea blocajului în asigurarea transportului feroviar de cărbune la complexurile energetice privind furnizarea agentului termic consumatorului final, ceea ce ar duce la asigurarea securității energetice și va avea ca principal efect crearea premiselor unei stabilități economice și chiar a unei creșteri sustenabile la nivel național. De asemenea va fi asigurată și protecția consumatorilor casnici prin menținerea stabilității și securității energetice.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Asigurarea securității energetice va avea ca principal efect, crearea premiselor unei creșteri economice sustenabile la nivel național.
3.2. Impactul social	Protecția consumatorilor casnici prin asigurarea stabilității și securității energetice
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.4. Impactul macroeconomic	
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu
3.9. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a-4a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe cinci ani
- mii lei -						
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații	Nu este cazul					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.
5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Proiectul de act normativ nu are impact în acest domeniu.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Menționăm că au fost îndeplinite procedurile de transparență decizională instituite prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, proiectul fiind postat în consultare, pe site-ul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii în data de 13.09.2022.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

cercetare și alte organisme implicate	
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1213/2022. Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 6844/2022. Consiliul Concurenței a transmis punct de vedere prin adresele nr. RG/14056/2022 și RG/15147/2022. Proiectul de act normativ nu necesită aviz de la de la Curtea de Conturi și Consiliul Suprem de Apărare a Țării.
6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a îndeplinit procedura prevăzută de dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ existente	Nu este cazul.
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind ajustarea prețurilor acordurilor-cadru/contractelor sectoriale de servicii de transport feroviar de cărbune pentru complexurile energetice, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

